

DEVADESÁTKY: Co mají společné Kajínke, Černý a Chodounský? Seriál oživil spojení

PODÍVEJTE SE: Dinosaurius z lomu nedaleko Kutné Hory má svou pohádkovou knížku

21.1.2022 Redakce

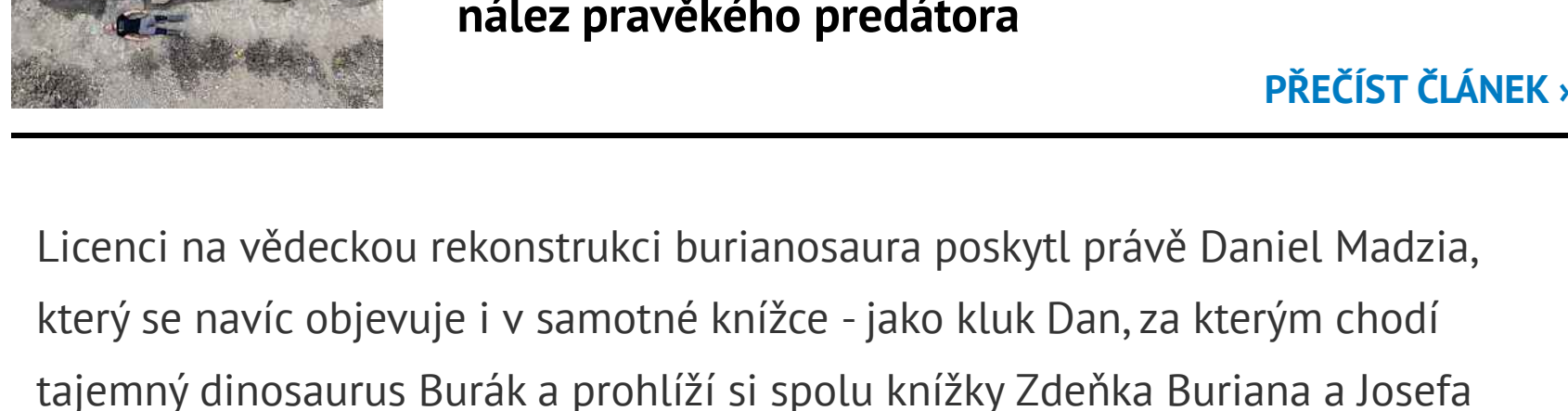
/ROZHOVORY/ Burianosaurus augustai, dinosaurius, který byl pojmenován teprve před čtyřmi lety, už nebude jen v odborných publikacích. Svě místo si našel také v dětských knihovničkách. Vyšla o něm pohádková kniha, navíc spojená s bojovkou - děti se kapitolu za kapitolou dozvídají o záhadách druhohor a snaží se zjistit, kdo je ten záhadný dinosaurius, který se objevuje Emě, hlavní hrdince knihy.

Lucie Rybová, autorka knihy Záhada jednoho dinosaura. | Foto: Veronika Kostíková

Každou kapitolu dostanou, stejně jako Ema, několik puzzlíků, ze kterých si postupně skládají vědeckou rekonstrukci burianosaura. „Knižka vznikla bezprostředně, téma jsem nehledala a neplánovala. Mé dcery se ale zamilovaly do dinosaurů a já jim jen chtěla předat fakta o životě v druhohorách, ale takovou formou, která by je bavila,“ řekla Lucie Rybová, dlouholetá novinářka a autorka knížky.

Když dělala pro magazín Reportér rozhovor s paleontologem Danielem Madziou, který burianosaura určil a pojmenoval, rozhodla se pro své dcery vytvořit příběh. „To nešlo nenapsat. Burianosaurus je opravdu hezký, má krásné poetické jméno a navíc je v Česku stále neznámý. Úplně se nabízel příběh dinosaura, který je smutný, že ho nikdo nezná a který vypráví malé holčičce o svých přátelích i nepřítelích, vezme ji na výlet do druhohor a ona se na základě těchto informací snaží zjistit, kdo vlastně je. Ani nevím jak a najednou z toho byla knížka,“ dodala Lucie Rybová.

Upravovali nádrž a našli monstrem. Svět uchvátil nález pravěkého predátora

PŘEČÍST ČLÁNEK

Licenci na vědeckou rekonstrukci burianosaura poskytl právě Daniel Madzia, který se navíc objevuje i v samotné knížce - jako kluk Dan, za kterým chodí tajemný dinosaurius Burák a prohlíží si spolu knížky Zdeňka Buriana a Josefa Augusty. Tito dva popularizátoři paleontologie jej přivedli k lásce k dinosaurům a když pak hledal jméno pro nově objevený druh dinosaura, byla to jasná volba. „Celý život obdivuju díla Zdeňka Buriana a Josefa Augusty. Nic jiného nepřicházelo v úvahu,“ uvedl. I když články o sobě obvykle autorizuje, tady udělal výjimku.

„Kapitolu o sobě jsem si nechtěl přečíst především proto, abych neměl nutkání autorce navrhnout jakékoli změny (byť mi to bylo nabídnuto) a tím zasahovat do jejího příběhu - je to její dílo a já se u toho zasměju, ať už tam budu vyvádět cokoli,“ vysvětlil s tím, že se nejvíce těší na reakci svého tříletého syna, až si uvědomí, že ten kluk Dan je ve skutečnosti jeho táta.

DANIEL MADZIA O BURIANOSAUROVI: Šance na další dinosaury objevy je malá, ale není to nemožné

Pamatujete si na tu chvíli, kdy jste si uvědomil, že ona kost nepatří žádnému dosud známému dinosaurovi a že se tedy jedná o úplně nový druh, navíc prvního českého dinosaura? Jak jste to prožíval?

Doufal jsem, že na kosti nevidím to, co na ní vidět chci, ale to, co na ní skutečně je. Znaky jsem procházel několikrát a pokaždé z jejich kombinace vyplývalo, že nic podobného popsané ještě nebylo. Měl jsem z toho radost a doufal jsem, že recenzenti odborného časopisu, do něž jsem plánoval článek věnovaný burianosurovi zaslat k posouzení a publikaci, to budou vidět stejně.

Proč jste mu dal jméno Burianosaurus augustai?

Celý život obdivuju díla Zdeňka Buriana a Josefa Augusty. Nic jiného nepřicházelo v úvahu.

Burianosaurus je "první český dinosaur". Jak velká je pravděpodobnost, že se objeví další takový nález?

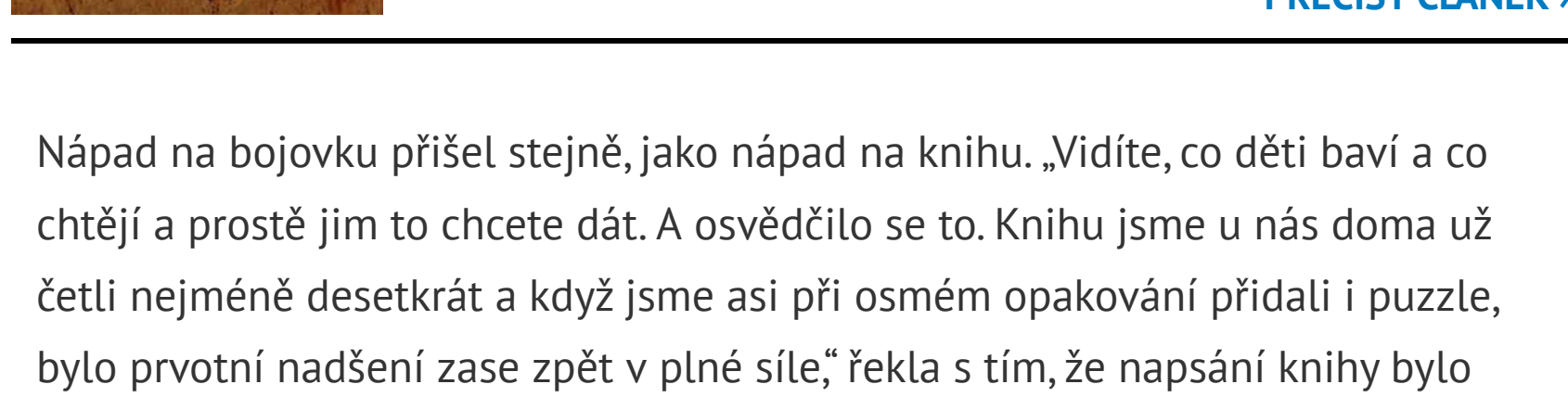
Prokazatelné nálezy dinosaurů máme v ČR dva - prvním je burianosaurus a druhým masožravý dinosaur z okolí Brna. Ten je známý jen na základě jednoho zubu. Máme také několik fragmentů, které v současnosti není možné přesně identifikovat a které by snad mohly dinosaurům patřit. Šance na další dinosaury objevy je tedy malá, ale určitě to není nemožné.

Je toto první pohádková knížka, ve které se objevujete? Potěšilo Vás to? Proč jste si kapitolu o sobě nechtěl přečíst předem?

Pokud vím, v žádné pohádce jsem se ještě neobjevil. :) Mám z toho určitě radost. Těším se ale především na reakci mého tříletého syna, až si uvědomí, že v pohádce "hraje" i jeho tatka. Kapitolu o sobě jsem si nechtěl přečíst především proto, abych neměl nutkání autorce navrhnout jakékoli změny (byť mi to bylo nabídnuto) a tím zasahovat do jejího příběhu - je to její dílo a já se u toho zasměju, ať už tam budu vyvádět cokoli.

Další postavou je i Michal, kluk, který nevydrží chvíli sedět a pořád někam leze. Jeho předlohou byl Michal Moučka, amatérský paleontolog, který kost burianosaura našel v lomu nedaleko Kutné Hory. „Je zajímavé dostat se do společnosti obrů, loupežníků, hejkaů, vodníků,“ komentoval svůj vstup do pohádkového světa.

A jak funguje ona zmíněná bojovka? „Je to vlastně 24 obálek, v každé se skrývá několik dílků skládačky. My jsme vždy holkám večer přečetli jednu kapitolu a ráno, když se vzbudily, našly obálku pod polštářem. V knížce samozřejmě ilustrace jsou, takže měly představu, jak Burák - jak se záhadný dinosaurius v knížce jmenuje - vypadá. Díky vědecké rekonstrukci ale vidí jeho pravou podobu a také si uvědomí, že informace v knize jsou skutečné, že fiktivní je jen ten příběh,“ popsala autorka.

I mistr tesař se utne. Mnohé slavné fosilie byly po desítky let vykládány špatně

PŘEČÍST ČLÁNEK

Nápad na bojovku přišel stejně, jako nápad na knihu. „Vidíte, co děti bavi a co chtějí a prostě jim to chcete dát. A osvědčilo se to. Knihu jsme u nás doma už četli nejméně desetkrát a když jsme asi při osmém opakování přidali i puzzle, bylo prvotní nadšení zase zpět v plné síle,“ řekla s tím, že napsání knihy bylo paradoxně tou nejjednodušší částí celého procesu.

„Vydali jsme ji v našem malém nakladatelství Zvídavci, kde vydáváme vztěrávací hry pro děti o zvířatech. Kniha už je prodána hotová, když jsem firmu, která měla dělat puzzle s burianosaurom oznámila, že termín dodání mi nejméně 16 týdnů, protože není karton. Když jsme vyřešili puzzle, oznámila nám pro změnu tiskárna, že pevná vazba bude, ale až v únoru. Obvolávali jsme snad všechny tiskárny v republice a dozvídali se, že buď příští rok nebo za dvojnásobnou cenu. A když už se všechno zdálo v pořádku, nedorazil papír,“ popsala Lucie Rybová infarktové okamžiky.

LUCIE RYBOVÁ O KNIZE ZÁHADA JEDNOHO DINOSAURA: Nikdy jsem o dinosaurech nechtěla vědět tolik

Jsou dinosaury vašim koníčkem? Nebo proč se stali námětem knihy právě oni?

Když přijдете k nám domů, tak to tak určitě vypadá. Máme doma desítky knížek, figurek a skládaček dinosaurů. Běžně vedeme debaty o tom, které rostliny by komu chutnaly, kdo by koho dokázal sežrat a kdo má delší drápy. Ale ne. Z dinosaurů jsem ještě před dvěma lety znala jen Brontosaura, což je asi standardní dinosaury znalost všech příslušníků mé generace.

Kde se tedy ta současná posedlost vzala?

To začalo, když tehdy má čtyřletá dcera šla ze školky a říká mi: Mami, dneska jsem parasauroplophus. Já si vyhledala, co to vlastně je a začala hledat odpovědi na všechny její zvědavé otázky. A ona je v tom ptaní fakt dobrá. Upřímně řečeno, jako dítě mě dinosaury obdoby minulo a nikdy jsem o dinosaurech nechtěla vědět tolik, kolik vím dnes.

Hlavní postavou je holčička. Nespojují se dinosaury především s klukama?

Bohužel ne. Zažili jsme spoustu bezesných nocí a infarktových situací. Začalo to už kolem prázdnin, kdy jsme našli firmu s ideální formou na puzzle burianosaura, ale bez zásob kartonu. Museli jsme na poslední chvíli hledat náhradního dodavatele, ale říkali jsme si, že alespoň knížku máme jistou. Jenže týden před odevzdáním dat nám tiskárna oznámila, že s námi už nepočítá. Že není trachta a knihu dodá možná. V zářijí jsme tak hledali náhradní tiskárnu, ale buď také neměli karton nebo nasadili až dvojnásobné ceny. Nakonec jsme našli skvělou tiskárnu v Litomyšli, a když nám volali, že nemáme jezdit na domluvenou kontrolu nátisků, protože není papír, už jsem měla slzy na krajíčku. Naštěstí papír dorazil za týden a teď máme hotovo.

Rekonstrukci Burianosaura ke knize máte od Daniela Madzi, který dinosaura určil a pojmenoval. Jak jste se dali dohromady?

Vlastně díky dceři. Na některé otázky týkajících se dinosaurů jsem nedokázala odpovědět a protože jsem spolupracovnicí a maglánuva jsem reportáž a píšu pro ně pravidelně rozhovory, spojila jsem to a naplánovala si několik rozhovorů o paleontologii. Tak jsem poznala Daniela Madzi a pak už to šlo samo. To nešlo nenapsat. Ten dinosaurius samotný je opravdu hezký, má úplně poetické jméno a navíc je v Česku stále neznámý. Úplně se nabízel příběh dinosaura, který je smutný, že ho nikdo nezná a který vypráví malé holčičce o svých přátelích i nepřítelích, vezme ji na výlet do druhohor a ona se na základě těchto informací snaží zjistit, kdo vlastně je. Ani nevím jak a najednou z toho byla knížka.

Součástí je i bojovka. O co se jedná?

Je to vlastně 24 obálek, v každé se skrývá několik dílků skládačky. My jsme vždy holkám večer přečetli jednu kapitolu a ráno, když se vzbudily, našly obálku pod polštářem. V knížce samozřejmě ilustrace jsou, takže měly představu, jak Burák - jak se záhadný dinosaurius v knížce jmenuje - vypadá. Díky vědecké rekonstrukci ale vidí jeho pravou podobu a také si uvědomí, že informace v knize jsou skutečné, že fiktivní je jen ten příběh.

V letošním roce spousta knih nevyhází. Vám se problémy vyhnuly? Bohužel ne. Zažili jsme spoustu bezesných nocí a infarktových situací. Začalo to už kolem prázdnin, kdy jsme našli firmu s ideální formou na puzzle burianosaura, ale bez zásob kartonu. Museli jsme na poslední chvíli hledat náhradního dodavatele, ale říkali jsme si, že alespoň knížku máme jistou. Jenže týden před odevzdáním dat nám tiskárna oznámila, že s námi už nepočítá. Že není trachta a knihu dodá možná. V zářijí jsme tak hledali náhradní tiskárnu, ale buď také neměli karton nebo nasadili až dvojnásobné ceny. Nakonec jsme našli skvělou tiskárnu v Litomyšli, a když nám volali, že nemáme jezdit na domluvenou kontrolu nátisků, protože není papír, už jsem měla slzy na krajíčku. Naštěstí papír dorazil za týden a teď máme hotovo.

Předplatte si Deník ZDE

ERASMUS+ Výzva 2022

KULTURA Jste mladý a píšete básně? Přihlaste se do Ortenovy Kutné Hory

KULTURA Martin Dejdar: Mléčné sklo je svědectvím doby o lidech a jejich vztazích

KULTURA Nejlepší filmy se nově dočkají ocenění v Dolních Březanech

Zlatá Banka PRODEJ A NÁKUP DRAHÝCH KOVŮ

ČTENÁŘ REPORTÉR Tělo s příběhem: Jsem Terka a nemám nohu. Člověk nikdy neví, co se může stát

FlashNews Vše o Praze na jednom místě

Dluhopis bez skrytých poplatků Saunia.cz

ZPRÁVY ODJINUD

KONDICE Proč zařadit zelený čaj do svého dne?

KONDICE Je tu nová Kondice!

DŮM A ZAHRADA Výměna oken z hlediska skel

DŮM A ZAHRADA Léčebné konopí: Co jsou kanabinoidy a jak...

TN.CZ Výbuch a požár domu v Liberci. Deset lidí je zraněných

TN.CZ Pocení, zmatenost i změny v chování. Omikron má mnoho...

CELEBRITY Dáda Patrasová neskrývá nadšení: Nečekala jsem, že se Felix vrátí

CELEBRITY Michal Novotný jako mafián Jonák: Úspěch seriálu Devadesátky má vtipnou dohru

CELEBRITY O dětech se už bavili: Eva Perkausová řekla, kdy s manželem plánují miminko

CELEBRITY Smutná Výměna manželek: Děti se bojí svého otce, chtějí před ním utéct